

Forse eend zonder vleugje muskusgeur

► Smakelijk borstvlies doet denken aan entrecote

Moeders mooiste is hij niet, het mannetje van de muskuseend. Rustig en bedaard, dat wel, bijna niet van zijn stuk te krijgen, zelfs als hij de Kinholtsweg oversteekt om zich bij de groep te voegen. Het verkeer moet maar even wachten, hij haast zich niet, kijkt nauwelijks naar de auto's. De korte poten geven hem een waggelende gang, beetje onbeholpen, een zwaarlijvige eend op platvoeten.

Hero Moorlag

Rond het oog en boven de snavel heeft de woerd van de muskuseend een knalrode vlek met rode wratten. Geen schoonheid. Het eendje, veel kleiner dan de woerd, is wat eleganter. Wel een rode kop-tekening, maar niet veel wratten. De groepen zijn hecht, te zien bij de vijver aan de Kinholtsweg in Hoogeveen. De naam is misleidend, komt waarschijnlijk van het Engelse Muscovy Duck. Muscoviet heeft niets van doen met Moskoviet, inwoner van Moskou. Muscoviet is een glanzend mineraal. Misschien slaat dat op de metaalgans op de zwarte veren van de muskuseend, ontstaan door poetsen met vet uit de stuitklier. Een muskusgeur hebben deze eenden niet.

Klauwen

De wilde voorouders van de muskuseend leven nog in beperkt aantal in tropische bossen van Midden-Amerika. Kleine groepen houden zich op in moerasachtig bos met oude bomen. Het vrouwtje broedt in holle bomen, maar soms wordt een nest op de grond gemaakt in dichte begroeiing. Muskuseenden hebben niet alleen zwemvliezen, maar ook klauwen waarmee ze zich vasthouden in een boom. Het eendje legt tien eieren. De Miskito indianen in Nicaragua en Honduras domesticceren de muskuseend als eersten,

louter en alleen om het vlees en de eieren, beide een eerste klas lekkernij. Vooral het borstvlies is vrijwel vetvrij en doet denken aan entrecote, echter zonder vetrandje. Een woerd weegt vier tot zes kilo, het eendje twee tot drie kilo. Spaanse veroveraars ontdekten de kwaliteit van het vlees van muskuseenden en namen rond 1550 de vogels mee naar Europa. De Spaanjaarden noemden deze eend Barbarie-eend. Sindsdien worden muskuseenden in vrijwel heel Europa gefokt. Particulieren die muskuseenden als hobby houden, vertellen dat een vrouwtje soms dertig eieren legt. Zestien eieren per broedt schijnt heel normaal te zijn. De muskuseend staat bekend om de vruchtbaarheid en broedzekerheid. Daarom gebruiken fokkers de muskuseend wel om eieren van ganzen of ander pluimvee uit te broeden.

Overlast

Muskuseenden hebben veel ruimte nodig om voedsel te zoeken. Ze eten gras, voedselresten die mensen aanbieden, wormen, insecten en zelfs visjes. Ook in het veel koudere Europa hebben ze zich volledig aangepast aan de situatie. Alleen een strenge winter overleven ze niet. Breekt er in een vijver door overbevolking geen besmettelijke ziekte uit, dan kunnen

Paartje muskuseenden bij een vijver aan de Kinholtsweg.

Hero Moorlag ©

muskuseenden zich enorm uitbreiden. Overlast ligt op de loer. Poep op de stoep vinden de meesten bewoners van een wijk met veel muskuseenden het ergste. De uitwerpselen doen denken aan die van een gans. Ouders van kinderen die met eendenpoep onder de schoenen thuiskomen, klagen bij de gemeente over deze overlast. In 2017 schakelde Gemeente Hoogeveen Hof ganzen Ganzenbescherming Nederland, een gespecialiseerd bedrijf uit Dalen, in om aan de Zenithlaan 25 muskuseenden te verwijderen. Ze zijn naar een fokker gebracht of naar een kinderboerderij. Aan de Kinholtsweg

gaat het voorlopig om vijftot zeven muskuseenden. Deze eenden zijn verre van agressief. Kinderen voeren ze van dichtbij. In Frankrijk en Italië staat muskuseend op de menukaarten van goede restaurants: Magret de Canard en Confit de Canard de Barbarie. In 2015 bedroeg de productie van muskuseenden in Frankrijk 36 miljoen dieren, goed voor een omzet van 450 miljoen euro. Een vooraanstaande chef kok in een gerenommeerd hotel in Amsterdam serveert barbarie-eend al enkele jaren. Nog niet in Hoogeveen. Daar kun je alleen bij de Chinees pekingeend voorgeschoteld krijgen.

Natuur en IVN zoeken Junior Rangers en begeleiders

12 september 2015 ging de groep Junior Rangers Dwingelderveld voor het eerst op stap in Nationaal Park Dwingelderveld. Marjan Bralten uit Ruinen en ondergetekende hadden bedacht dat het de hoogste tijd was geworden om iets te organiseren voor jongeren die naar het voortgezet onderwijs gaan. Marjan haar oudste zoon was zover en zij miste een vervolg op de natuurclub in Ruinen. Wij, bij IVN-Hoogeveen, misten ook een vervolg. Onze jeugdgroepen vanaf groep 5, met een mooie doorstroom naar groep 8, stopten daar ook. En dat in een tijd waarin we weten dat het zo belangrijk is om de natuur in de harten te krijgen, vooral van de jeugd. Jarenlang hebben we die aansluiting gemist. En na veel overleg en gesprekken met begeleiders van de landelijke Junior Rangers Vereniging, boswachters van SBB en Natuurmonumenten, was het zover. Inmiddels zitten we nu in het vierde jaar van de groep Junior Rangers. Zo helpen de Rangers mee met het omzetten van broeihopen voor ringslangen in de Oude Kene

De bestaande groep Junior Rangers van het IVN.

Grietje Loof ©

en maken ze hun eigen waterfeestje tijdens de jaarlijkse Slootjesdag of helpen ze mee met het verzorgen van een onvergetelijke Nacht van de Nacht. Veel jongeren die nu bij de Junior Rangers zitten, komen uit Hoogeveen en hebben via onze jeugdgroepen aansluiting gevonden. Helaas hebben we geen jeugdgroepen meer. Niet omdat er

geen kinderen zijn in Hoogeveen maar we bereiken de kinderen (lees ouders) moeilijk en we hebben onvoldoende vrijwilligers die jeugdgroepen een jaar lang willen begeleiden.

Dringende oproep

Geen jeugdgroepen meer in Hoogeveen, het is bijna ondenk-

baar, wil ook zeggen dat we geen natuurlijke doorstroom hebben naar de Junior Rangers. Dat vinden wij ontzettend jammer. Daarom organiseren wij op 18 mei een kennismakingsavond voor nieuwe Junior Rangers. De bestaande groep maakt een mooi programma voor jongeren en ouders kunnen met alle vragen terecht bij de leiding. Dit doen we in het Steenbergerpark bij het Struunhuus. Kijk op onze website. Als jij in groep 8 zit en straks naar het voortgezet onderwijs gaat of je zit al op het voortgezet onderwijs, je houdt van de natuur en wilt meer leren over de natuur, kom dan op onze kennismakingsavond. Wij zijn ook op zoek naar nieuwe jeugdbegeleiders en starten op 21 mei met een cursus Natuurouder/ Jeugdbegeleider. Alle informatie hierover is te vinden op onze website. Houd jij van natuur en wil je die in de harten brengen van jongeren. Meld je aan! Want buiten gebeurt het.

Grietje Loof,
IVN-afdeling Hoogeveen